

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ДЕРЖАВНА ІНЖЕНЕРНА АКАДЕМІЯ**

ФЕДЧЕНКО ДАР'Я АНДРІЇВНА

УДК 339.138:338.45

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДІЛОВОЇ
АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Спеціальність 8.03050801 «Фінанси і кредит (за спеціалізованими
програмами)»

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття кваліфікації
магістра з фінансів і кредиту

Запоріжжя – 2016

Магістерсько-кваліфікаційною роботою є рукопис.

Робота виконана в Запорізькій державній інженерній академії (м. Запоріжжя) на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент

Сіліна Ірина Вадимівна,

Запорізька державна інженерна академія

Рецензент: завідувач гуманітарно-економічного відділення

Ільїна Ірина Георгіївна

Запорізький електротехнічний коледж ЗНТУ

Захист відбудеться 13 січня 2016 р. о 9 годині на засіданні Екзаменаційної комісії у Запорізькій державній інженерній академії за адресою: 69000, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 226.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток господарської діяльності промислового підприємства в сучасних умовах пов'язаний із урахуванням багатьох факторів, серед яких найбільш впливовими можна вважати непередбачену зміну в зовнішньому оточенні, банкрутство торговельних партнерів, зниження конкурентоспроможності і, як наслідок, зменшення попиту на продукцію та інші фактори. Без постійного моніторингу змін, що відбуваються навколо підприємства та без контролю над реалізацією стратегії розвитку суб'єкта господарювання стає неможливим упровадження заходів із удосконалення управління фінансово-господарською, економічною діяльністю в цілому та вдосконалення операційної діяльності, зокрема, у частині формування ефективної системи управління бізнес-процесами, діловою активністю з урахуванням потенційних можливостей.

Виникнення і розвиток поняття ділової активності діалектично зумовлене та практично виправдане, оскільки в цілому відображує суть змін в економіці, коли гостро постає потреба зіставлення розмірів вкладених ресурсів з проміжними та кінцевими результатами їх використання, що безпосередньо впливає на фінансовий стан суб'єкта господарювання і тісно пов'язане з ним.

Управління діловою активністю займає першочергове місце серед комплексу управлінських завдань у зв'язку з тим, що передбачає зростання обсягів діяльності, отримання додаткових прибутків за умов ефективного управління цим процесом, активізації й стимулювання ділового середовища.

Управління діловою активністю в кризових умовах передбачає швидке реагування на зміну діяльності в кризових умовах, зменшення ризиків банкрутства за умов ефективного управління цим процесом, активізації і стимулювання ділового середовища.

Питаннями управління діловою активністю господарюючих суб'єктів займалися багато дослідників: Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовський, Е.Б. Стародуб-

цева, Н.К. Мойсеєвий, М.В. Конишева – присвячують свої роботи визначенню суті поняття ділової активності. Роботи В.В. Ковальова, О.Н. Волкової, Р.М. Фатихова, І.В. Сидоренко більш глибоко розглядають питання. Вони розкривають суть і зміст ділової активності, розглядають методику оцінки, способи і інструменти її управління. Питаннями кількісної оцінки ділової активності підприємства займалися такі дослідники, як: Е.В. Рогатенюк, І.М. Пожарицькая, Б.В. Прикин, С.М. Пястолов, А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулін, Е.В. Негашев, що стверджують, що ділова активність підприємства характеризується лише швидкістю звороту засобів господарюючого суб'єкта.

Однак здобуті наукові результати щодо висвітлення значення ділової активності для успішного розвитку господарської та економічної діяльності не повною мірою окреслюють коло питань щодо ефективного управління діловою активністю та не містять науково-методичних та практичних аспектів втілення заходів управління фінансово-господарською діяльністю з позиції вдосконалення ділового стану.

Тому автор в своєму магістерському дослідженні зробить акцент на управлінні діловою активністю конкретного підприємства (ПрАТ «Запоріжполімертара») та розробці організаційно-економічних підходів до визначення ділової активності з метою її стабілізації, що і обумовлює актуальність роботи.

Предмет і об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ПрАТ «Запоріжполімертара».

Предмет дослідження – процеси управління діловою активністю ПрАТ «Запоріжполімертара».

Мета й завдання дослідження. Метою даної роботи є удосконалення управління діловою активністю в кризових умовах промислового підприємства на основі розробки науково-методичного підходу до визначення ділової активності.

Для досягнення зазначеної мети сформульовано та вирішено такі завдання:

- дослідити економічну сутність категорії «ділова активність» підприємства та її еволюцію в ринкових умовах;
- вивчити методику аналізу та систему чинників впливу на рівень ділової активності підприємства;
- розглянути стан, проблеми та перспективи розвитку легкої промисловості України;
- розглянути організаційно-економічну характеристику підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара»;
- проаналізувати фінансові результати ПрАТ «Запоріжполімертара» та тенденції їх зміни;
- оцінити механізм формування фінансових результатів підприємства за видами діяльності підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара»;
- дослідити систему показників ділової активності та рентабельності ПрАТ «Запоріжполімертара»;
- систематизувати чинники впливу на рівень ділової активності на ПрАТ «Запоріжполімертара» та розробити комплекс організаційних заходів стабілізації ділової активності ПрАТ «Запоріжполімертара»;
- сформувати маркетингову стратегію як головного чинника підвищення ділової активності на ПрАТ «Запоріжполімертара»;
- застосувати багатофакторний аналіз впливу чинників на рентабельність власного капіталу на ПрАТ «Запоріжполімертара».

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження економічних явищ: аналіз, індукція, дедукція, порівняння, графічний, факторний аналіз, розрахунково-аналітичний метод, горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз.

Наукова новизна:

Удосконалено:

- підходи до визначення сутності ділової активності підприємства, що надасть можливість покращити якісний рівень менеджменту ділової

активності і вибору найбільш ефективних моделей та інструментів в системі управління промислових підприємств;

- систематизовані чинники впливу на рівень ділової активності на ПрАТ «Запоріжполімертара» та розроблено комплекс організаційних заходів стабілізації ділової активності ПрАТ «Запоріжполімертара» з врахуванням особливостей його фінансово-господарській діяльності в сучасних кризових умовах.

Особистий внесок здобувача. Всі наукові результати, які представлені в роботі і опубліковані в наукових працях, отримані автором самостійно.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження були представлені в доповіді на конференції: III науково-практична конференція студентів, аспірантів та викладачів КПУ.

Публікації. Основні положення роботи опубліковано у матеріалах науково-практичної конференції.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Головного управління статистики, фінансова звітність аналізованого підприємства за 2012 – 2014 рр., наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів за темою дослідження, довідково-нормативні матеріали, дані офіційних сайтів Верховної Ради України, власні спостереження й узагальнення автора.

Практична цінність дослідження полягає в тому, що розроблені оптимізаційні заходи можливо використати після доопрацювання в фінансово-господарській діяльності ПрАТ «Запоріжполімертара».

Основний зміст роботи викладено на 143 сторінках комп'ютерного тексту, включаючи вступ, три розділи, висновки, рекомендації. У роботі наведено 26 таблиць, 26 рисунків, 6 додатків. Список використаних джерел налічує 75 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми магістерської роботи, визначено предмет та об'єкт дослідження, сформульовано мету та основні завдання, розкрито методи дослідження, наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, апробацію результатів та публікації автора.

У першому розділі **«Сутність і методичні основи аналізу ділової активності підприємства»** досліджено економічну сутність категорії «ділова активність» підприємства та її еволюцію в ринкових умовах, вивчено методiku аналізу та систему чинників впливу на рівень ділової активності підприємства та розглянуто стан, проблеми та перспективи розвитку легкої промисловості України.

На основі проведеного дослідження сутності ділової активності промислового підприємства уточнено визначення категорії «ділова активність підприємства» та надано можливість трактувати її як комплексну характеристику діяльності підприємства, яка містить в собі оцінку ступеня напруженості та виконання плану по всім видам показників діяльності; сукупність зусиль, спрямованих на зростання прибутковості підприємства та його інвестиційної привабливості, пошук можливих резервів підвищення ефективності виробництва, аналіз ефективності використання трудових, нематеріальних та фінансових ресурсів, прагнення лідерства на ринку.

Проведене у роботі узагальнення теоретичних положень щодо сутності ділової активності промислового підприємства дозволило ідентифікувати і дослідити роль ділової активності серед безлічі інших видів активності, виділити характерні ознаки ділової активності промислових підприємств, проаналізувати наявний інструментарій факторів, які впливають на ділову активність промислового підприємства.

Дослідження методики аналізу та системи чинників впливу на рівень ділової активності підприємства дозволяє стверджувати, що критеріями ділової активності є рівень ефективності використання ресурсів підприємства,

стійкість економічного зростання, ступінь виконання завдання за основними показниками господарської діяльності тощо.

Аналіз статистичних даних дозволяє стверджувати, що кризовий стан у промисловості, в тому числі і у легкій промисловості, почався з 2012 р. В 2012 р. темпи зниження виробництва продукції легкої промисловості досягли максимальних значень – 6,6%. Загальне падіння по легкій промисловості за 2014 рік становило 1,4% – це значно менше, ніж у 2013-му – тоді було 5,8 % (табл. 1).

Таблиця 1

Темпи розвитку легкої промисловості, у % (до попереднього року)

Галузь	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Промисловість	108	99,5	95,7	89,9
Переробна промисловість	109,6	98	92,5	90,7
Легка промисловість	107,6	93,4	94,2	98,6

Дослідження стану, проблем та перспектив розвитку легкої промисловості України засвідчило, що спостерігається системна криза, яка обумовлюється декількома ключовими факторами: криза в економіці, висока собівартість виробництва товарів легкої промисловості, низький притік молодих кадрів на підприємства легкої промисловості, залежність вітчизняного виробництва від імпортованої сировини, низька купівельна спроможність населення, заповнення внутрішнього ринку країни дешевою продукцією китайського та турецького виробництва, значна тінізація галузі, недостатня інвестиційна та інноваційна діяльність.

У другому розділі «Дослідження ділової активності промислового підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара»» розглянуто організаційно-економічну характеристику підприємства, проаналізовано фінансові результати ПрАТ «Запоріжполімертара» та тенденції їх зміни, оцінено механізм формування фінансових результатів підприємства за видами

діяльності підприємства, досліджено систему показників ділової активності та рентабельності ПрАТ «Запоріжполімертара».

Дослідження фінансових результатів ПрАТ «Запоріжполімертара» та тенденції їх зміни дозволяє стверджувати, що протягом 2012 – 2013 рр. витрачало менше, ніж заробляло, що й призвело до покращення показників результатів діяльності підприємства, розвиток яких гальмується за підсумками 2014 р. З огляду на ситуацію, що склалася на підприємстві, необхідним є запровадження режиму жорсткого контролю за фінансовими та матеріальними ресурсами на всіх ділянках виробництва, а також пошук шляхів зниження собівартості продукції та усунення всіх непродуктивних витрат, оскільки саме їх зростання мало негативний вплив на фінансовий результат фінансово-господарської діяльності.

Підприємству ПрАТ «Запоріжполімертара» вкрай необхідно також в подальшому розробити управлінські заходи щодо активізації фінансової, інвестиційної та іншої операційної діяльності з метою підвищення рівня їх доходності, що можливо запропонувати після детального аналізу політики управління формування фінансових результатів підприємства за видами діяльності підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара».

На базі проведених досліджень формування фінансових результатів підприємства за видами діяльності встановлено, що протягом 2012 – 2014 рр. підприємство ПрАТ «Запоріжполімертара» ефективно працює, збільшує отримання валового прибутку, нарощує обсяги виробництва та реалізації, та виявлені «слабкі» місця.

Спостерігається неефективність управління формуванням у 2014 році фінансових результатів від основної діяльності, що віддзеркалюється уповільненням доходів від реалізації продукції, збільшенням собівартості, темпи росту яких більше темпів зростання доходів від реалізації продукції (відповідно 32,17% проти 25,46%).

Констатовано неефективність управління формуванням фінансових результатів ПрАТ «Запоріжполімертара» від іншої операційної діяльності, що

відображається значним збільшенням в структурі витрат від безнадійних боргів.

Виявлено незадовільний механізм формуванням фінансових результатів від фінансової діяльності, що характеризується відсутністю доходів та значним обсягами витрат від даного виду діяльності.

В результаті дослідження показників ділової активності встановлено суттєве збільшення протягом останніх трьох років тривалості операційного циклу (рис. 1).

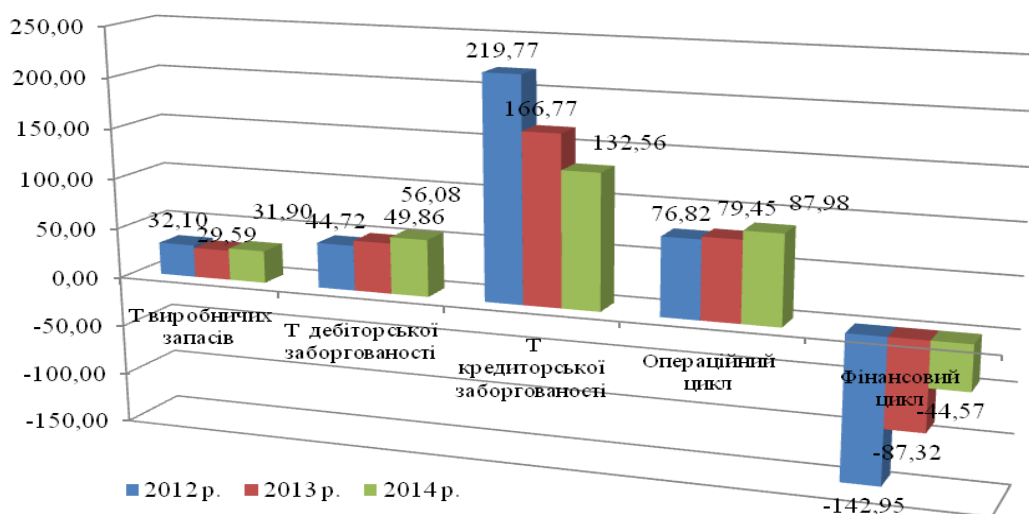

Рис. 1. Динаміка показників ділової активності ПрАТ «Запоріжполімертара» у 2012 – 2014 рр., днів

Як показують розрахунки, у 2012 р. підприємству для виробництва, продажу та оплати покупцями продукції необхідно було більше 76 днів, у наступному 2013 р. вже майже 80 днів і у 2014 р. майже 88 днів. Це відбулося внаслідок істотного зростання тривалості обороту запасів, а також погіршення роботи з дебіторами ПрАТ «Запоріжполімертара».

З проведеного аналізу показників рентабельності за 2012 – 2014 рр. встановлено, що негативні тенденції спостерігаються у рентабельності власного капіталу та оборотних активів, показники рентабельності яких, за підсумками, зменшилися відповідно на 205,7% та 0,6%, що потребує значної уваги керівництва щодо заходів управління власним капіталом та оборотними

засобами. Незважаючи на жорсткий контроль витрат, валова рентабельність продаж за підсумками 2014 р. знизилася на 3,9%. В 2014 році спостерігаємо негативну тенденцію до зменшення чистої рентабельності виробництва, так, зниження складає 0,8%, отже, підприємство ПрАТ «Запоріжполімертара» отримує в 2014 році 0,094 грн. чистого прибутку на 1 грн. витрат. Рентабельність операційної діяльності в 2014 році зменшилась з 11,46% до 11,26%.

Таким чином, незважаючи на отримання підприємством у 2014 р. прибутків, ефективність ділової активності підприємства знизилась, що потребує розробки комплексу організаційних заходів щодо стабілізації ділової активності.

У третьому розділі «Удосконалення організаційно-економічних підходів до визначення ділової активності ПрАТ «Запоріжполімертара» з метою її стабілізації» систематизовано чинники впливу на рівень ділової активності на ПрАТ «Запоріжполімертара», розроблено комплекс організаційних заходів стабілізації ділової активності ПрАТ «Запоріжполімертара», сформовано маркетингову стратегію як головного чинника підвищення ділової активності на ПрАТ «Запоріжполімертара» та використано багатофакторний аналіз впливу чинників на рентабельність власного капіталу на ПрАТ «Запоріжполімертара».

Проведені дослідження рівня ділової активності промислового підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара» дозволили сформулювати причини зниження ефективності управління діловою активністю, а саме: неефективність управління формуванням у 2014 році фінансових результатів від основної діяльності; неефективність управління формування фінансових результатів від іншої операційної діяльності, що відображається значним збільшенням в структурі витрат від безнадійних боргів; негативні тенденції збільшення протягом останніх трьох років тривалості операційного циклу; негативні тенденції у рентабельності власного капіталу та оборотних активів.

Виходячи з зазначеного вище, розроблено організаційні заходи стабілізації ділової активності підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара» (рис. 2), а саме: управління дебіторською заборгованістю, управління запасами, що передбачає організацію контролю за їх фактичним станом, нарощування обсягу виробництва та реалізації товарів, робіт, послуг шляхом покращення маркетингової стратегії та інші.

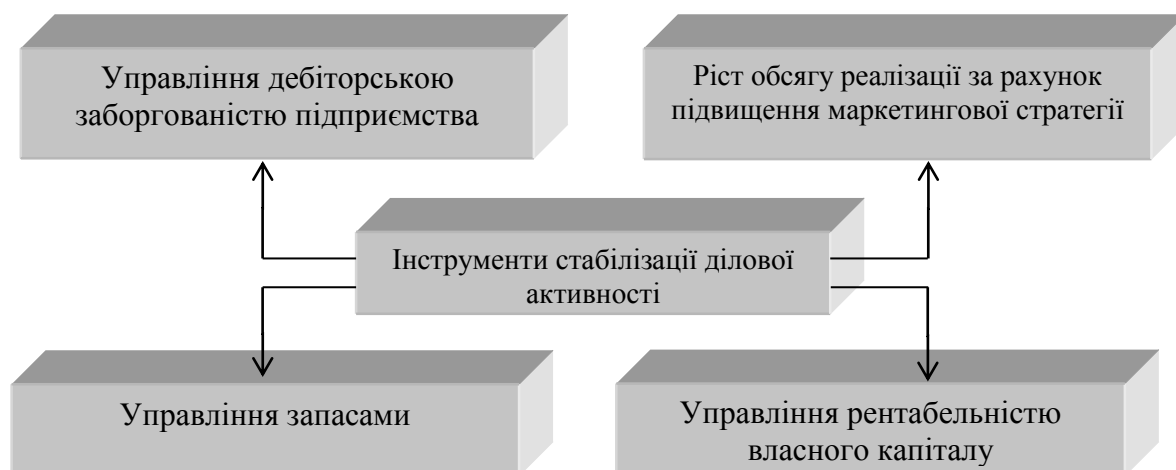

Рис. 2. Організаційні заходи стабілізації ділової активності у підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара»

Управління дебіторською заборгованістю – адже інтенсивне збільшення дебіторської заборгованості, в тому числі і безнадійної, ініціювало додаткові витрати підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара». Управління дебіторською заборгованістю для ПрАТ «Запоріжполімертара» повинно включати: визначення оптимального об'єму інвестицій в дебіторську заборгованість і встановлення доцільної частки реалізації товарів в кредит в загальному об'ємі товарообігу; розробку стандартів кредитування, тобто прийнятних критеріїв кредитоспроможності клієнтів і встановлення кредитних комерційних лімітів для різних клієнтів згідно цим критеріям; визначення кредитного періоду – максимально допустимого строку оплати платежів дебіторами; розробку системи дисконтів та інших методів стимулювання більш прискореної оплати дебіторської заборгованості, включаючи вдосконалення системи розрахунків; розробку системи моніторингу погашення дебіторської заборгованості.

Управління запасами, що передбачає організацію контролю за їх фактичним станом. Необхідність організації служби контролю за станом запасів обумовлена підвищенням витрат у разі виходу фактичного розміру запасу за рамки, передбачені нормами запасу.

Нарощування обсягу виробництва та реалізації товарів, робіт, послуг шляхом покращення маркетингової стратегії є дуже важливим напрямком в пошуках резервів підвищення ділової активності підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара». Тому пропонуємо:

- розширити сегмент ринку за рахунок налагодження партнерських відносин з різними країнами світу – Італією, Німеччиною, Японією, Великобританією та ін.;

- здійснювати пошук оптимальних шляхів закупки матеріалів та сировини, відповідно в доступній цінній категорії та вигідними умовами поставки;

- розширити коло споживачів на українському ринку – серед основних пріоритетних підприємств для співпраці є кондитерська фабрика «Рошен»;

- удосконалювати асортимент продукції за рахунок виробництва гофри;

- удосконалювати та розширювати транспортно-складський комплекс;

- зосередити більш детальну увагу на маркетинговій діяльності, створити сприятливі умови стимулювання збуту, рекламних заходів виробленої продукції.

Одними з найважливіших заходів підвищення рентабельності власного капіталу та, відповідно, ділової активності, є: оптимізація структури капіталу; зменшення витрат на виробництво (реалізацію) продукції, тобто зниження її собівартості.

Враховуючи та впроваджуючи розроблену стратегію та намічені плани на розширення виробництва, опанування технології виробництва нових видів продукції, ПрАТ «Запоріжполімертара» матиме оптимістичні прогнози щодо покращення ділової активності, що в цілому надасть можливість підприємству підвищити ефективність управління діяльності та розвитку

підприємства. Прогнозні показники (2015 – 2019 рр.) засвідчили, що чистий дохід повинен поступово збільшуватися. Так, в 2015 році він збільшиться на 4,9%, проте вже в 2016 році спостерігалось збільшення даного показнику на 18,36%.

ВИСНОВКИ

В узагальненому вигляді результати дослідження зводяться до наукового обґрунтування теоретичних положень, розробки методичних підходів та практичних засад щодо управління діловою активністю підприємства в сучасних умовах господарювання.

Проведене дослідження за темою магістерської роботи дало змогу дійти загальних висновків, які зводяться, зокрема, до наступного:

1. Виконаний аналіз дозволив трактувати ділову активність як комплексну характеристику діяльності підприємства, яка містить в собі оцінку ступеня напруженості та виконання плану по всім видам показників діяльності; сукупність зусиль, спрямованих на зростання прибутковості підприємства та його інвестиційної привабливості, пошук можливих резервів підвищення ефективності виробництва, аналіз ефективності використання трудових, нематеріальних та фінансових ресурсів, прагнення лідерства на ринку.

Отже, можна зробити висновок, що ділова активність підприємства – це багатоаспектна категорія, для оцінки якої потрібна інформація про всю господарську діяльність підприємства, стан товарного ринку тощо.

2. Вивчення методичних основ аналізу та системи чинників впливу на рівень ділової активності підприємства показало, що підхід до управління результативною діяльністю підприємства базується на поглибленому аналізі ділової активності, результати якого дозволяють розробити дієві заходи щодо зниження негативного впливу вищезгаданих факторів на виробничо-фінансовий стан підприємства і, як наслідок, запобігти утворенню кризової ситуації. Оцінка ефективності управління діловою активністю відображає

рівень ефективності використання матеріальних, трудових, фінансових і інших ресурсів і в той же час характеризує якість управління, а також можливості потенційного розвитку підприємства.

3. Встановлено, що основними стримуючими факторами розвитку легкої промисловості в сучасній Україні є:

- криза в економіці;
- висока собівартість виробництва товарів легкої промисловості;
- низький притік молодих кадрів на підприємства легкої промисловості;
- залежність вітчизняного виробництва від імпортованої сировини;
- низька купівельна спроможність населення;
- заповнення внутрішнього ринку країни дешевою продукцією китайського та турецького виробництва;
- значна тінізація галузі;
- недостатня інвестиційна та інноваційна діяльність.

Перспектива розвитку легкої промисловості полягає у збільшенні частки вітчизняних товарів на внутрішньому ринку та у зростанні експорту продукції власного виробництва.

4. Проведений аналіз господарської діяльності ПрАТ «Запоріжполімертара» довів, що підприємство є сертифікованим підприємством з виробництва декоративного стельового плінтусу, паперової амортизуючої серветки, поглинаючого вкладиша та одноразового посуду: лотки, склянки.

5. Аналіз формування фінансових результатів підприємства дозволяє стверджувати, що в 2012 році на підприємстві спостерігається від'ємне значення фінансових результатів від операційної діяльності та чистого прибутку. Дана тенденція є результатом курсової різниці, яку зазнало підприємство. Однак, в 2013 – 2014 рр. за рахунок значного збільшення виручки від реалізації на підприємстві зросли результати від операційної діяльності – ПрАТ «Запоріжполімертара» отримало в аналізований період прибуток. За аналізований період спостерігаємо збільшення валового

прибутку, витрат на збут, операційних витрат та собівартості реалізованої продукції.

6. Оцінка формування фінансових результатів підприємства за видами діяльності довела, що протягом 2012 – 2014 рр. підприємство ПрАТ «Запоріжполімертара» ефективно працює, збільшує отримання валового прибутку, нарощує обсяги виробництва та реалізації та виявлені «слабкі» місця, а саме:

- спостерігається неефективність управління формуванням у 2014 році фінансових результатів від основної діяльності, що віддзеркалюється уповільненням доходів від реалізації продукції, збільшенням собівартості, темпи росту яких більше темпів зростання доходів від реалізації продукції (відповідно 32,17% проти 25,46%);

- констатовано неефективність управління формування фінансових результатів від іншої операційної діяльності, що відображається значним збільшенням в структурі витрат від безнадійних боргів, що не надає можливість залучати в господарський оборот додаткові кошти та свідчить про неефективність механізму управління дебіторською заборгованістю. За підсумками 2013 року, в порівнянні з 2012 роком, безнадійні борги зросли більш ніж на 70% , а у 2014 році спостерігаємо теж збільшення даної статті витрат на 1,74%, що свідчить про неефективність управління дебіторською заборгованістю підприємства;

- виявлено незадовільний механізм формуванням фінансових результатів від фінансової діяльності, що характеризується відсутністю доходів та значними обсягами витрат від даного виду діяльності.

7. Дослідження показників ділової активності дозволили стверджувати:

- коефіцієнт оборотності запасів в 2013 році збільшився на 0,95 обороти. Це свідчить про те, що у 2012 році запаси переносили свою вартість на готову продукцію в середньому 11 – 12 разів, у 2013 р. – трохи більше 12 разів, а у 2014 р. – 11,28 разів. Відповідно, така динаміка оборотності відбилася й на тривалості одного обороту запасів, він збільшився в 2014 році на 2 – 3 дні в

порівнянні з 2013 роком, що говорить про зниження ефективності управління запасами. Інакше кажучи, у 2013 р. вартість виробничих запасів переносилася на готову продукцію протягом майже 30 днів, а вже у 2014 р. протягом майже 32 днів;

- зміна коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості дуже негативна, за результатами 2014 р. він знизився на 0,8 обороти в порівнянні з 2013 р. та на 0,83 обороти в 2013 році в порівнянні з 2012 р. Таким чином, якщо у 2012 році дебіторська заборгованість споживачів продукції погашалася в середньому 8 – 9 разів, то вже у 2014 році значно менше – лише 6 – 7 разів, що свідчить про зниження контролю з боку керівництва підприємства за платіжною дисципліною покупців продукції;

- негативним фактом фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Запоріжполімертара» є суттєве збільшення протягом останніх трьох років тривалості операційного циклу. Як показують розрахунки, у 2012 р. підприємству для виробництва, продажу та оплати покупцями продукції необхідно було більше 76 днів, у наступному 2013 р. – вже майже 80 днів, і у 2014 р. – майже 88 днів. Це відбулося внаслідок істотного зростання тривалості обороту запасів, а також погіршення роботи з дебіторами ПрАТ «Запоріжполімертара», що призвело до збільшення періоду погашення грошових коштів;

- підприємство отримує та сплачує за сировину та матеріали більш жорсткі, ніж він висуває своїм покупцям, про це свідчить перевищення значення коефіцієнту дебіторської заборгованості над кредиторською.

Проведений аналіз довів, що у підприємства протягом всього аналізованого періоду були серйозні проблеми з очікування грошових коштів, про це свідчить значне перевищення періоду оборотності дебіторської заборгованості над періодом оборотності запасів: в 2012 р. воно складало 12 днів, в 2013 р. – майже 20 днів, у 2014 р. – майже 24 дні, що свідчить про неефективну політику управління дебіторською заборгованістю.

8. З проведеного аналізу ресурсних показників рентабельності за 2012 – 2014 рр. встановлено, що поступово доходність від ресурсів підприємства зростає, а значить, і відповідні показники рентабельності підвищуються. Отже, негативні тенденції спостерігаються у рентабельності власного капіталу та оборотних активів, показники рентабельності яких за підсумками зменшилися відповідно на 205,7% та 0,6%, що потребує значної уваги керівництва щодо заходів управління власним капіталом та оборотними засобами.

Незважаючи на жорсткий контроль витрат, валова рентабельність продаж за підсумками 2014 р. знизилася на 3,9%. Валова рентабельність виробництва в 2013 році збільшилася на 14,4% і склала 37,68%, це значить, що підприємство 0,3768 грн. валового прибутку отримує від 1 грн. витрат на виробництво. Підприємство в 2014 році отримало менше валового прибутку, та втратило 0,07 грн. з кожної гривні вкладених у виробництво коштів.

За підсумками 2012 р. показники операційної та чистої рентабельності взагалі мають від'ємне значення, що свідчить про збиткову діяльність підприємства та неспроможність покрити навіть операційні витрати.

Чиста рентабельність виробництва в 2013 році збільшилася на 27,8% і склала 10,21%. В 2014 році спостерігаємо негативну тенденцію до зменшення чистої рентабельності виробництва – так, зниження складає 0,8%, отже, підприємство ПрАТ «Запоріжполімертара» отримує в 2014 році 0,094 грн. чистого прибутку на 1 грн. витрат. Рентабельність операційної діяльності в 2014 році зменшилась з 11,46% до 11,26%.

9. Отже, незважаючи на отримання підприємством у 2014 р. прибутків, ефективність його продукції, продаж та виробництва знизилася, а отже, знизилась ділова активність підприємства, що потребує значної уваги керівництва ПрАТ «Запоріжполімертара».

Підсумовуючи, зазначимо, керівництву підприємства ПрАТ «Запоріжполімертара» необхідно приділяти більш уваги стабілізації, а саме: підвищенню ефективності управління діловою активністю; фінансуванню на

мікрорівні; оптимізації менеджменту; використанню найсучасніших методик і накопиченого світового досвіду в стратегічному управлінні.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

В інших виданнях:

1. Федченко Д.А. Удосконалення підходів до визначення ділової активності підприємства // Матеріали III науково-практичної конференції студентів, магістрантів, аспірантів і викладачів КПУ. Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика. / Класичний приватний університет. – Запоріжжя: КПУ, 2015. – С. 460 – 462.

АНОТАЦІЯ

Федченко Дар'я Андріївна. Удосконалення підходів до визначення ділової активності підприємства.

Магістерська робота на здобуття кваліфікації магістра з фінансів і кредиту. Запорізька державна інженерна академія, 2016.

Кваліфікаційна робота магістра присвячена теоретичним та практичним аспектам удосконалення підходів до визначення ділової активності підприємства. В роботі уточнено сутність поняття «ділова активність», ідентифіковано і досліджено роль ділової активності серед безлічі інших видів активності, виділено характерні ознаки ділової активності промислових підприємств та наявний інструментарій факторів, які впливають на ділову активність промислового підприємства. Систематизовані чинники впливу на рівень ділової активності підприємства та обґрунтовано комплекс організаційних заходів стабілізації ділової активності ПрАТ

«Запоріжполімертара» з врахуванням особливостей його фінансово-господарської діяльності в сучасних кризових умовах.

Ключові слова: ділова активність, рентабельність, фінансові результати, оцінка, методика, легка промисловість, маркетингова стратегія.

АННОТАЦИЯ

Федченко Дарья Андреевна. Усовершенствование подходов к определению деловой активности предприятия. Магистерская работа на соискание квалификации магистра финансов и кредита. Запорожская государственная инженерная академия, 2016.

Квалификационная работа магистра посвящена теоретическим и практическим аспектам усовершенствования подходов к определению деловой активности предприятия. В работе уточнена сущность понятия «деловая активность», идентифицирована и исследована роль деловой активности среди огромного количества других видов активности, выделены характерные признаки деловой активности промышленных предприятий и имеющийся инструментарий факторов, которые влияют на деловую активность промышленного предприятия. Систематизированы факторы влияния на уровень деловой активности предприятия и обоснован комплекс организационных мероприятий стабилизации деловой активности ЧАО «Запорожполимертара» с учетом особенностей его финансово-хозяйственной деятельности в современных кризисных условиях.

Ключевые слова: деловая активность, рентабельность, финансовые результаты, оценка, методика, легкая промышленность, маркетинговая стратегия.

ANNOTATION

Fedchenko D. A. An improvement of going is near determination of business activity of enterprise. Master's thesis for obtaining the qualification of Master of Finance. Zaporozhye State Engineering Academy, 2014. Qualifying work of master's degree is sanctified to the theoretical and practical aspects of improvement of going near determination of business activity of enterprise. Essence of concept «business activity» is in process specified, the role of business activity is identified and investigational among the enormous amount of other types of activity, the characteristic signs of business activity of industrial enterprises and present tool of factors that influence on business activity of industrial enterprise are distinguished. Systematized factors of influence on the level of business activity of enterprise and the complex of organizational measures of stabilizing of business activity is reasonable stalemate industrial enterprise «Zaporizhpolimertara» taking into account the features of him to financially-economic activity in modern crisis terms.

Keywords: business activity, profitability, financial results, estimation, methodology, light industry, marketing strategy.